ANALIZA CATEGORIEI INTENSITĂȚII PRIN PRISMA CATEGORIILOR FUNCȚIONAL-SEMANTICE DE BAZĂ ALE DISCURSULUI

Ludmila ZBANȚ,
profesor universitar ad interim, doctor habilitat în filologie
(Universitatea de Stat din Moldova)

Abstract

In the article, the author studies the category of intensity through the discourse fonctional and semantic categories of modality, temporality, aspectuality etc.

Keywords: ***category, intensity, discourse.***

Rezumat

În articol, este abordată categoria intensității prin prisma categoriilor funcțional-semantice ale discursului: modalitatea, temporalitatea-aspectualitatea etc.

Cuvinte-cheie: ***categorie, intensitate, discurs.***

Noțiunea de discurs cunoaşte numeroase abordări în teoria lingvistică modernă. În pofida acestui fapt, discursul rămâne o problemă care generează mai multe întrebări decât răspunsuri. Multitudinea de poziții, argumente şi dezbateri pe marginea statutului discursului nu au contribuit la delimitarea unor criterii suficient de clare pentru definirea lui[1]. Tot din aceleaşi considerente, nu există unitate în aprecierea raportului text–discurs[2]. În multe lucrări, aceste noțiuni sunt confundate în mod deliberat. De cele mai multe ori, discursul este sesizat ca o substanță, cu un contur şi un volum diluat, care se află într-o mişcare permanentă[3].

Profesorul Mircea Ioniță accede la problematica discursului prin examinarea viziunilor ce țin de nivelurile de analiză în lingvistică, elaborate de E. Benveniste[4]. Lingvistul francez recunoaşte fraza drept cea mai mare unitate variabilă care se pretează studierii, deoarece, prin intermediul ei, locutorul are toată libertatea de a se manifesta verbal[5]. Vom aminti că, precizând noțiunea de frază, E. Benveniste nu se referă la o frază-model, standard, ci la una enunțată de un locutor, sugerând că este vorba despre enunț. În acelaşi timp, lingvistul consideră că fraza este unitatea maximă a vorbirii care nu poate fi integrată într-o altă unitate de nivel superior, astfel atribuind frazei statutul de „nivel categorematic”.

Poziționarea respectivă a lui E. Benveniste este criticată de prof. M. Ioniță. Alături de lingvistul rus V. Zveghințev, profesorul bălțean este de părerea că fraza trebuie plasată în condiții identice celor ale unităților de la alte niveluri de analiză, ceea ce presupune condiția că fraza trebuie să fie încadrată atât în relații sintagmatice, cât şi în cele paradigmatice. Acest cadru este materializat într-un text coerent şi coeziv, sau într-un discurs, căci o frază nu poate funcționa în afara unui discurs[6]. Într-adevăr, efectul discursiv rezultat dintr-o juxtapunere a frazelor, inclusiv a semnelor nonverbale, nu coincide

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

cu o simplă însumare a sensurilor fiecărei fraze aparte. Putem observa procesul de generare a unor sensuri noi doar în cadrul unui text / discurs, localizat în spațiu şi în timp şi condiționat de prezența anumitor interlocutori.

Încercările lingviştilor de a oferi interpretări ale noțiunilor de text / discurs în perioada anilor '80 se explică prin volumul insuficient al scrierilor cu referire la textul coerent şi coeziv (связанный текст) sau la discurs. Multitudinea pistelor de cercetare legitimează varierea importantă înregistrată la nivel de metalimbaj şi la felul de abordare a problematicii discursului ca atare, ceea ce duce la confuzii şi la interferențe de ordin conceptual şi interpretativ.

Fiind conştient de zonele „umbroase" în teoria discursivității, prof. Ionită încearcă să aducă o anumită claritate, centrându-şi interesele ştiințifice pe o problematică concretă a discursului, şi anume pe ***categoriile funcțional-semantice***.

După o trecere în revistă a unor studii cu referire la categoriile gramaticale (morfologice şi sintactice), Mircea Ionită ajunge la concluzia despre necesitatea operării cu noțiunea de categorie funcțional-semantică, definită de lingvistul bălțean drept „o grupare a mijloacelor linguale ce aparțin diferitor niveluri care co-funcționează şi care se caracterizează prin funcții semantice invariabile comune"[7]. Profesorul operează clivajul categoriilor funcțional-semantice în cele ***primare*** şi cele ***nonprimare***. În primul grup, sunt incluse categoriile persoanei, modalității, temporalității aspectuale, intenționalității şi coerenței, iar în al doilea – categoriile politeții, apartenenței, cea calitativ-cantitativă sau a intensității, cea de cauză şi efect ş.a.

Separarea categoriilor în cele primare şi nonprimare rezultă din rolul acestora în construirea textualității discursului, categoriile de bază fiind obligatorii, iar cele nonprimare au statutul de facultative, căci ele nu constituie fundamentul logic al unui discurs şi reflectă doar unele caracteristici neesențiale pentru un text coerent[8]. Categoriile nonprimare se manifestă cel mai frecvent prin cele de bază sau primare.

Pentru a observa felul în care se realizează această colaborare a categoriilor de pondere diferită pentru un discurs, apelăm la unele noțiuni din lingvistica textului, în care textul este definit paralel sau / şi în opoziție cu discursul. Se vehiculează trei perspective care ne conduc spre trei rezultate diferite:

- perspectiva ***sintactică***, focalizată pe relațiile sintagmatice şi reflectate prin structuri semantice de suprafață;

- perspectiva ***semantică***, centrată pe factorii care contribuie la realizarea coerenței şi coeziunii, adică a unității textului la nivel semantic;

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

- perspectiva ***pragmatică***, orientată spre procesul de comunicare şi de funcţionare a textului în anumite condiţii sociale şi culturale.

Analiza unui text / discurs este condiţionată de luarea în calcul a tuturor atributelor textualităţii şi discursivităţii (coerenţa, coeziunea, intenţionalitatea, acceptabilitatea, situaţionalitatea, intertextualitatea, informativitatea).

Dacă am suprapune atributelor textualităţii categoriile funcţional-semantice evidenţiate de prof. Ionită, am constata prezenţa unor elemente comune de analiză, acestea fiind, în primul rând, intenţionalitatea, coerenţa şi coeziunea textuală. Celelalte categorii: situaţionalitatea, care presupune implicarea categoriei persoanei, categoria modalităţii şi a temporalităţii aspectuale, de asemenea îşi găsesc exprimarea în diferite discursuri.

Nu intenţionăm să oferim un reţetar interpretativ al semanticii unităţilor suprafrastice care constituie un text sau un discurs. Încercăm doar să reflectăm asupra procesului de constituire a sensurilor purtătoare de intenseme sau de arhiintenseme[9] în discursuri, pornind de la câteva fragmente textuale, cu alură discursivă, extrase din editoriale de opinie. Acest tip de texte / discursuri oferă o varietate bogată de elemente care ajută la înţelegerea modalităţii de co-funcţionare a categoriilor primare şi a celor nonprimare într-un discurs.

Studierea intensităţii în lingvistică este o problemă actuală, cu o dimensionare pe subiectul vorbitor, datorată perspectivei antropocentrice a intensităţii, care se manifestă prin categoria primară a persoanei. Categoria intensităţii are un caracter transversal, fapt menţionat, în special, de lingvista rusă N. D. Arutiunova, care susţine că această categorie îşi are începutul la nivelul de sesizare a lumii, trece prin sfera comunicării, se situează în semantica lexicală, în cea de formare a cuvintelor şi în cea sintactică şi se încheie prin creativitatea discursivă[10]. Această multidimensionalitate a categoriei intensităţii favorizează manifestarea ei cu ajutorul diverselor instrumente lingvistice, prozodice, suprasegmentale, aplicate în situaţii concrete de comunicare. Astfel ea se manifestă prin categoriile primare ale modalităţii şi temporalităţii aspectuale, cu anumite intenţii comunicative (fundamentate prin categoria primară a intenţionalităţii). Aceleaşi mijloace şi parametri condiţionează funcţionarea unui discurs, ceea ce permite să afirmăm că generarea secvenţelor cu intenseme sau cu arhiintenseme coincide cu dimensiunea discursivă.

Unul dintre parametrii de bază ai funcţionării unui discurs se manifestă prin generarea şi utilizarea discursului. În centrul acestei activităţi, se află subiectul vorbitor, care este concomitent cel care produce şi cel care utilizează un discurs. Subiectului vorbitor îi revine rolul de locutor, care îşi structurează discursul, pornind de la anumite intenţii comunicative, deseori marcate de afectivitate şi de graduare a calităţilor, acţiunilor sau stărilor

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

relatate în procesul de comunicare care se desfăşoară în condiţii concrete. Să analizăm câteva exemple:

> „Chişinăul, dar şi toată Moldova, e în plin proces de analfabetizare. Nici nu e de mirare că avem mulţi politicieni analfabeţi. Chiar şi tirajele ziarelor scad pe an ce trece. Lumea acum pune pariuri al cui e viitorul: cărţilor tradiţionale sau e-book-urilor. Eu, răsfoind articolele de la sfârşitul secolului XIX, pot răspunde cu tristeţe pentru Moldova: viitorul e al analfabeţilor" (A. Vakulovski, ***Timpul***, 18.11.2011).

În exemplul citat, mărcile spaţio-situaţionale ce aparţin actualităţii pot fi depistate cu uşurinţă: „Chişinăul, dar şi toată Moldova"; opoziţia constituită din noţiunile: „cărţilor tradiţionale sau e-book-urilor" (cărţile pe suport electronic) – problemă discutată mult în prezent etc. Totuşi, sensul vehiculat de unitatea suprafrastică de mai sus nu poate fi extras dintr-o analiză frază cu frază, ci rezultă din informaţia inclusă în totalitatea structurilor ce constituie mesajul. Interpretarea componentelor semantice vehiculate de ansamblul discursiv din segmentul de mai sus, scoate la suprafaţă îngrijorarea faţă de scăderea interesului pentru lectura cărţilor (pe orice suport), care duce la analfabetizarea şi la degradarea masivă a societăţii noastre.

În exemplul următor, este valorificată o altă problemă a societăţii moldoveneşti:

> „Acum trăiesc un sentiment asemănător. Tot felul de talk-show-uri sau de emisiuni cu invitaţi din toate sferele. La discuţii. Pe lângă invitaţii obişnuiţi ai oricărei ţări, în Moldova avem o categorie aparte. Bloggerii! „Invitat Cătălina Cizmanzel - blogger!". „Bloggerul X"! Eu prima oară am crezut că nu au găsit invitaţi şi s-au salvat cu un „blogger". Dar prezintă-l pe om aşa cum apare în hârtiile de studiu: instalator, lingvist, liber profesionist, sau - la nevoie - liber cugetător. Dar blogger, nu vi se pare, aşa, o găselniţă nereuşită? Ca şi cum bloggerul ar primi salariu şi ar plăti impozite la stat. Pentru bloggerit" (M. Stănilă, ***Timpul***, 21.11.2011).

La o primă analiză a secvenţei depistăm mărci ale unui limbaj contemporan, marcat de împrumuturile din limba engleză, care abundă în fragmentul de mai sus: ***talk-show-uri; blogger, Bloggerii! „Bloggerul X"!*** În general, lexemul ***blogger*** apare ca o noţiune-cheie, în jurul căreia gravitează esenţa mesajului, pe care doreşte să o transmită autorul editorialului respectiv. Pentru a înţelege semantica generală a secvenţei, trebuie decodificat, mai întâi de toate, sensul acestui lexem. El derivă de la glosemul ***weblog*** şi se referă la un jurnal online, creat şi postat de grupuri sau de persoane individuale. Pentru tinerii pasionaţi de tot ce e legat de comunicarea virtuală, nu este o problemă a înţelege această noţiune. Reprezentanţii altor vârste manifestă diferite atitudini faţă de această realitate tot mai prezentă în viaţa noastră cotidiană. Este ceva la modă să ai

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

blogul tău personal, în care să împărtăşeşti informaţii de diferit gen, să-ţi etalezi, cu o anumită periodicitate, atitudinile faţă de evenimente, persoane ş.a., mai este o modalitate de a deveni o persoană cunoscută.

Dacă vom interpreta noţiunea de ***blogger*** în contextul de mai sus, vom observa o aşezare strat cu strat a sensului comun al fragmentului, marcat de o conotaţie ironică, ce nu apare imediat, în primele propoziţii, ci, printr-o graduare treptată: „Eu prima oară am crezut că nu au găsit invitaţi şi s-au salvat cu un ***blogger***"; în fraza respectivă se arată o nedumerire şi o încercare de a explica situaţia. Urmează exprimarea explicită a atitudinii locutorului faţă de cele relatate în editorial: „Dar prezintă-l pe om aşa cum apare în hârtiile de studiu: instalator, lingvist, liber profesionist, sau - la nevoie - liber cugetător. Dar blogger, nu vi se pare, aşa, o găselniţă nereuşită? Ca şi cum bloggerul ar primi salariu şi ar plăti impozite la stat. Pentru bloggerit". Ultimul element ***bloggerit*** este un ocazionalism format de autorul articolului care îi oferă interlocutorului libertatea interpretării ideilor din editorial. Elementele de oralitate, care marchează un discurs, sunt transmise prin frazele eliptice: „La discuţii." „Bloggerii!" „Invitat Cătălina Cizmanzel - blogger!". „Bloggerul X"! „Pentru bloggerit". Se recurge la semnele de punctuaţie care marchează frazele interogative sau exclamative. Intenţia locutorului este de a-l motiva pe adresatul său să analizeze evenimentele din societate şi să ia o atitudine. Graduarea acţiunilor şi calităţilor în fragmentul analizat se realizează la nivelul discursului. Semantica intensificată a acţiunii de indignare (de alegerea subiectelor pentru emisiunile difuzate în masă şi de calităţile persoanelor invitate) poate fi decodificată datorită suprapunerii componentelor discursive şi cognitive incluse în discursul concret.

Într-un text / discurs este importantă nu doar componenta verbală, ci şi cea formală, în special când se analizează forma scrisă, discursul simulat. Fragmentul următor, extras din ziarul „Timpul", demonstrează această afirmaţie. Am păstrat integral forma textului în original:

> „Acest adevăr, fără să vrea, l-a demonstrat tentativa de linşaj (mediatic) şi execuţie (publikă) a lui Ghimpu de către cei ce răsuflă fierbinte în casca „moderatoarei" de la „Fabrika". Mulţumesc frumos, ***Publika tv***! Mândreşte-te, Moldovă, că ai televiziune. Şi „moderatoare" pe potrivă. Dar la „moderatoare" mai revenim – ea însăşi ne roagă acest lucru..." (C. Tănase, ***Timpul***, 18.11.2011).

Este vorba de postul de televiziune ***Publika tv***, care provoacă reacţii controversate în societatea moldovenească. Forma prin care este redată în scris denumirea canalului (şi a emisiunilor difuzate: Fabrika) este primul motiv de discuţii, căci ortografierea respectivă pare să indice o transcriere în română a unui cuvânt de origine rusă şi astfel se face loc pentru diferite aluzii referitor la politica mediatică a canalului.

Probabil, această constatare explică, în parte, tonul acuzator ales de editorialistul C. Tănase. Autorul recurge la un lexic marcat de emotivitate:

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

linşaj, execuţie, la jocul de cuvinte ***execuţie (publikă)*** prin care se face aluzie la atacul verbal asupra lui M. Ghimpu într-o emisiune difuzată pe postul ***Publika tv***. Atitudinea jurnalistului apare proeminent datorită tonului sarcastic pe care îl simţim în „Mulţumesc frumos, ***Publika tv***! Mândreşte-te, Moldovă, că ai televiziune". Fraza de încheiere a editorialului nu pune punctul final, ci puncte de suspensie. Intenţia urmărită de jurnalist şi redată prin textul integral al editorialului este de a-şi exprima profunda nemulţumire şi de a atenţiona destinatarii mesajului său asupra ideologiei canalului respectiv şi a necesităţii unei atitudini critice faţă de informaţia difuzată.

Un alt fragment este extras din revista franceză „L'Express". Astfel de exemple se întâlnesc destul de rar, căci este vorba despre o exprimare explicită a criticii faţă de atitudinea lipsită de responsabilitate şi de etică, dar şi faţă de analfabetismul unor oficiali francezi. Comentariile respective sunt inserate nemijlocit în text, fiind expuse într-o graduare redată prin unităţile ***sic – resic – reresic – rerereresic.*** Este vorba despre dimensiunea intertextuală, care prezintă opinia autorului fragmentului citat, iar repetarea multiplicată a prefixului ***re-*** transmite gradul de indignare în creştere faţă de scrierea agramată a unui text oficial, al cărui semnatar este chiar preşedintele Franţei Nicolas Sarkozy:

> „Six énormes fautes d'orthographe en trois très courts paragraphes: l'hommage de la présidence de la République à Danielle Mitterrand manque à tous ses devoirs... de français. La disparition, ce mardi, de Danielle Mitterrand a provoqué nombre de réactions, chez les Français, chez ses amis, chez ses amis politiques et, ex-Première dame de France oblige, chez de nombreuses personnalités publiques et responsables d'institutions.
> L'Elysée ne pouvait ignorer son décès. La présidence de la République s'est donc fendue d'un communiqué tout ce qu'il y a de convenable, convenu... et à la syntaxe aussi approximative que son orthographe. Nicolas Sarkozy y présente pour commencer ses "plus profondes condoléances à ses enfants, à ses petits enfants et à l'ensemble sa famille (sic)". A ses "petits enfants" ou à ses "petits-enfants"? "L'ensemble DE sa famille", peut-être?
> Ce sont les premières des six (6) fautes d'orthographe qui pimentent ce texte de trois très courts paragraphes. Danielle Mitterrand y est ensuite dépeinte comme "une femme qui n'abdiqua jamais ses valeurs et poursuivi (***sic***) jusqu'au bout de ses forces les combats qu'elle jugeait justes." "Jamais, ni l'épreuve, ni la victoire ne la firent dévier du chemin qu'elle s'était tracé (***resic***)". De même, elle "su (***reresic***) faire preuve d'une indépendance d'esprit, d'une volonté et d'une dignité exceptionnelle (***rereresic***)" (***L'Express***, 22.11.2011) [evidenţiat de noi - L.Z.].

Secvenţa de mai sus transmite o atitudine plină de indignare, idee care poate fi extrasă doar în rezultatul analizei textului în ansamblu şi a comentariilor inserate în el. În acest scop, operăm cu categoriile primare ale persoanei, modalităţii, temporalităţii aspectuale, intenţionalităţii şi coerenţei,

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

la fel şi cu cele nonprimare: ale politeții, apartenenței, a intensității, a cauzei şi efectului.

Din exemplele citate şi analizate supra, putem conchide, că, într-un discurs, sunt incluse informații şi cunoştințe importante pentru o societate, într-o anumită secvență istorică. Stilul fragmentelor analizate se axează pe un dialog jucat direct sau doar simulat. Exemplele bazate pe acest principiu se întâlnesc frecvent în scrierile editorialistului francez Claude Imbert:

> «***Le monde ne nous lâche plus.*** Il déferle en funestes accélérations qui défient toute maîtrise. Accélération démographique de la fourmilière humaine: il fallut 7 millions d'années pour qu'elle atteigne, il y a deux siècles, son premier milliard, mais elle l'aura depuis multiplié par sept: vertige! Accélération de la crise du système marchand né d'un fol endettement occidental: vertige! Accélération, sur notre Vieux Continent, d'un incendie politique qui, parti du foyer grec, met tout l'Euroland dans la panique : vertige! Accélération, enfin, de l'impitoyable imbrication d'une planète globalisée. Les 20 nations les plus riches de la Terre ont vu, à Cannes, leurs louables gamberges bousculées par une onde de choc prémonitoire: après le coma de la petite Grèce, les convulsions de l'Europe ont remué jusqu'à l'immense Chine, inquiète d'une clientèle aux abois» (C. Imbert, Le Point, 10.11.2011).

Evidențierea primei fraze este făcută de autor pentru a declanşa discuția pe o temă „fierbinte" care abordează existența omenirii. Dimensiunea discursivă este marcată în secvența precedentă prin mai multe elemente ce simulează un monolog: repetiția eliptică a glosemului ***vertige!***, care urmează ca o constatare şi ca o acuzare după fiecare frază – este vorba despre exprimarea în formă ironică a unui argument al aşa-numitei evoluții, sau, mai curând, al involuției omenirii. Nu întâmplător editorialistul utilizează glosemul ***vertige*** pentru a desemna haosul prin care trece omenirea. Nici glosemul ***Euroland*** nu este folosit accidental în locul noțiunii de Uniunea europeană. Destinatarului i se oferă posibilitatea de a interpreta aceste informații conform capacităților sale.

Exemplul următor se prezintă sub forma unei succesiuni de întrebări, care doar par a fi retorice, căci, de fapt, au intenția de a pune pe gânduri întreaga omenire în ceea ce ține de criza în care ea este atrasă tot mai mult şi de posibilitatea de a stopa aceste evenimente distructive:

> «Les économistes, unis pour n'avoir rien vu venir, se divisent pour dire où aller. Un festival! Faut-il ou non "sortir" une Grèce insolvable? Veut-on un euro requinqué ou d'ores et déjà condamné? Et, chez nous, faut-il le tour de vis pour réduire la dette ou la relance pour réveiller la croissance? Un peu ou pas d'inflation? Avec ou sans impôts nouveaux ? Avec ou sans charger la TVA? Et j'en passe... Comme je suis à la fois moins savant mais moins surpris par ce qui nous accable, je m'en tiens aux convictions inchangées où je jouais les Cassandre,"à l'insu de mon plein gré"...

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Mon antique conviction, c'est que le mal originel français tient** à **la dette, et** à **son addiction, depuis trente ans, par tous nos pouvoirs de gauche ou de droite. A sa sacralisation par les "avantages acquis" de Mitterrand, bâtardise du Programme commun de la gauche. Et, à droite, à sa perpétuation dans le slogan électoraliste de la "fracture sociale" cher à Chirac.
On vous dira que ce fut un mal de pays riches et, à des degrés divers, général en Occident. Qu'il a installé en Europe, et à l'abri abusif des recettes du docteur Keynes, un emballement général, tant privé que public, des déficits. Et, dans des Etats-providence d'une providence ruineuse, l'euphorie d'un accroissement insensé des dépenses publiques. Oui, et alors ? Un mal partagé reste un mal...» (C. Imbert, ***Le Point***, 29.09.2011).

Ironia şi sarcasmul constituie canavaua pe care sunt „brodate" în culori sumbre tablourile realității secolului al XXI-lea din societățile bogate, dar atrase tot mai vertiginos în criza economică, socială, morală: ***Un festival***; ***sacralisation par les "avantages acquis"***; ***bâtardise du Programme commun de la gauche***; ***"fracture sociale"***; ***un mal de pays riches***; ***des Etats-providence***; ***Un mal partagé reste un mal...*** Dimensiunea intertextuală este axată pe cunoaşterea miturilor: ***je jouais les Cassandre***, pe cunoaşterea evenimentelor sociale şi economice: ***le slogan électoraliste de la "fracture sociale" cher à Chirac/des recettes du docteur Keynes*** etc.

Interpretarea evenimentelor incluse în discursurile citate este posibilă din perspectiva epocii istorice curente, de către interlocutori care au competențele sociale, politice, istorice, culturale necesare pentru realizarea decodificărilor adecvate situației.

Prin esența sa, discursul reuşeşte să combine dimensiunea obiectivă şi subiectivă a comunicării intersociale datorită unui cadru pragmatic şi perspectivei antropocentrice. În acelaşi timp, constatăm că formațiunile discursive sunt foarte flexibile, fără a pierde, totuşi, caracteristicile de bază. Acest fapt se datorează, în mare parte, co-funcționării categoriilor funcțional-semantice primare cu cele nonprimare, asistate de elementele paraverbale – piloni ai unei comunicări reuşite.

Note
[1]Ardeleanu, 2007, p. 16-18.
[2]Кубрякова, 2001, с. 72.
[3] Ревзина, 2005, с. 66.
[4]Benveniste, 1966, 1992, 1993.
[5]Benveniste, 1992, p. 130.
[6]Ионицэ, 1981, п. 7-8.
[7]Benveniste, 1992, p. 18.
[8]Ионицэ, 1981, п. 28.
[9]Zbanț, 2009, p. 85.
[10]«берет свое начало в области восприятия мира, проходит через сферу общения, отлагается в лексической, словообразовательной и синтаксической семантике и завершается в словесном творчестве» [Арутюнова, 1988, с. 304].

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Referinţe bibliografice

ARDELEANU, S.-M., AXENTI, E., COROI, C., LILO, R., SOLTAN, A., VARFI, N., ZBANŢ, L. ***Le discours en action – étude théorique et pratique sur la discursivité***. Chişinău: CEP USM, 2007 [=Ardeleanu ***et alii***, 2007].

КУБРЯКОВА, Е.С. *О тексте и критериях его определения* //Текст. Структура и семантика. Т. 1. Москва, 2001. С. 72-81 [=Кубрякова, 2001].

РЕВЗИНА, О.Г. *Дискурс и дискурсивные формации* //Критика и семиотика. Выпуск 8. Новосибирск, 2005. С. 66-78 [=Ревзина, 2005].

BENVENISTE, E. ***Problèmes de linguistique générale*** 1, 2. Paris: Gallimard, 1966, 1992, 1993 [=Benveniste, 1992].

ИОНИЦЭ, М. *Глоссарий контекстуальных связей*. Кишинев: Штиинца, 1981 [=Ионицэ, 1981].

ZBANŢ, L. ***Intensitatea absolută a calităţii şi acţiunii (în limbile franceză şi română)***. Chişinău: CEP USM, 2009 [=Zbanţ, 2009].

АРУТЮНОВА, Н.Д. *Типы языковых значений. Оценка. Событие. Факт [Текст]*. Москва: Наука, 1988 [=Арутюнова, 1988].

www.lepoint.fr

www.timpul.md

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com